

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lipca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił R. A. - B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy związku z chorobą zawodową. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 1 lipca 2014 r. ustaliła, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy, lecz częściowa niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z chorobą zawodową. Tym samym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności w związku z chorobą zawodową stwierdzoną decyzją nr (...) z 2 lutego 2012 r.

/decyzja k.16 plik II akt ZUS/

W dniu 21 sierpnia 2014 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie R. A.-B., od ww. decyzji, w którym wniesiono o jej zmianę, poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Pełnomocnik ubezpieczonego wskazał, że ubezpieczony pracował uprzednio w charakterze technika dentystrycznego, a praca ta była zgodna z wykształceniem oraz jego kwalifikacjami. Z uwagi na zły stan zdrowia, spowodowany chorobą zawodową, ubezpieczony utracił zdolność do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

/odwołanie k. 2-3/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 10 września 2014 r., pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W treści odpowiedzi wskazano, że w dniu 28 sierpnia 2014 r. wydano decyzję ostateczną, mocą której przyznano wnioskodawcy prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia począwszy od 1 marca 2014 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o przyznania prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia.

/odpowiedź na odwołanie k.6-6 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. A. - Baki urodził się (...), z zawodu jest technikiem dentystrycznym, pracował w swoim, wyuczonym zawodzie.

/okoliczności ci bezsporne e /

W pracy technika dentystrycznego występują alergeny, na które uczulony jest wnioskodawca. Na skutek choroby, na skórze wnioskodawcy pojawiają się bąble oraz plamy na rękach (towarzyszy ból oraz świąd). R. A. – Baki nie wykonywał innej pracy niż pracy technika dentystrycznego.

/zeznania wnioskodawcy min.00:04:55 – 00:19:12 protokołu rozprawy z dnia 25 stycznia 2017 r., płyta CD k.132/

Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. numer 3 z **dnia 2 lutego 2012 r.** stwierdzono u R. A. - B. chorobę zawodową - **alergiczne kontaktowe zapalenie skóry rąk** wymienioną pod poz. 18 pkt 1 wykazu chorób zawodowych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. Nr 105, poz. 869). W uzasadnieniu wskazano, że R. A. - Baki był zatrudniony na stanowisku technika dentystrycznego i są podstawy do uznania związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym schorzeniem a wykonywaną pracą.

/decyzja Nr 3 k 7- 8 akt o sygn. VIII U 3082/12/

Od dnia 20 marca 2013 r. R. A. – Baki legitymuje się **znacznym stopniem niepełnosprawności.**

/orzeczenie k.136-137/

W dniu 29 kwietnia 2014 r. R. A. – Baki wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową stwierdzoną decyzją nr (...) z dnia 2 lutego 2012 r.

/wniosek k.1-4 odwrót plik II akt ZUS/

Lekarz orzecznik ZUS, po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej, rozpoznał u ubezpieczonego: niedowład czterokończynowy wiotki , polineuropatię uwarunkowaną genetycznie , chorobę C. – M. – T. , zawroty głowy nieukładowe , zawodowe alergiczne kontaktowe zapalenie skóry rąk , zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z przewlekłym zespołem bólowym , nadciśnienie tętnicze wyrównane , zaburzenia adaptacyjne. Orzeczeniem z dnia 29 maja 2014 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy do 31 maja 2017 r. oraz określił, jako datę powstania niezdolności, czas trwania świadczenia rehabilitacyjnego. Lekarz orzecznik wskazał, że częściowa niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z chorobą zawodową.

/opinia lekarska z dnia 29 maja 2014 r. k.19 - 20 w dokumentacji orzeczniczo- medycznej ubezpieczonego, orzeczenie k.9 – 9 odwrót plik II akt ZUS/

W związku ze zgłoszonym, w dniu 9 czerwca 2014r. , sprzeciwem , sprawa R. A. – B. została skierowana do komisji lekarskiej ZUS.

/okoliczność bezsporna- sprzeciw k. 22 akt ZUS/

Komisja lekarska ZUS, po przeprowadzeniu bezpośredniego badania ubezpieczonego oraz po dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznała u ubezpieczonego: niedowład czterokończynowy wiotki , polineuropatię uwarunkowaną genetycznie , chorobę C. – M. – T. , zawodowe alergiczne kontaktowe zapalenie skóry , nadciśnienie tętnicze poddające się leczeniu. Orzeczeniem z dnia 1 lipca 2014 roku, Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy z ogólnego stanu zdrowia , a następstwa choroby zawodowej uzasadniają przeciwskazania stanowiskowe i nie są podstawą do ustalenia długotrwałej niezdolności do pracy.

/opinia Komisji lekarskiej z dnia 1 lipca 2014 r. k.45 - 46 w dokumentacji medycznej ubezpieczonego, orzeczenie k.12-12 odwrót plik II akt ZUS/

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej oraz zgromadzony materiał dowodowy, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja k.16 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał R. A. B. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 marca 2014 r. tj. od miesiąca , w którym zgłoszono wniosek. W treści decyzji wskazano , że renta przysługuje do 31 maja 2017 r.

/decyzja k.44 – 45 odwrót plik I akt ZUS/

Prawomocnym **wyrokiem Sądu Apelacyjnego** w Łodzi , III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych **z dnia 15 lipca 2015 r.** R. A. B. przyznano prawo do renty z tytułu **częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od 25 kwietnia 2012 r. do 30 kwietnia 2014 r.**

/wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi k.178 akt o sygn. VIII U 3082/12/

Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe , dopuszczając dowód z opinii biegłych sądowych: dermatologów i alergologa , powołanych z uwagi na udokumentowane schorzenia wnioskodawcy.

Wnioskodawca cierpi na alergiczne, kontaktowe zapalenie skóry rąk w okresie remisji. Przebieg choroby zawodowej u wnioskodawcy jest łagodny (wnioskodawca jest leczony standardowo, słabymi maściami). **R. A. – Baki uczulony jest na metale – chrom, kobalt, nikiel**, które są rozpowszechnione w przyrodzie i, tym samym, zdaniem biegłego dermatologa M. B. (1), brak jest podstaw do stwierdzenia, że są one powodem alergicznego kontaktowego zapalenia skóry. W pracy zawodowej technika powinien używać rękawiczek ochronnych antyalergicznym lub zwykłych rękawiczek jakich używają pracownicy służby zdrowia. R. A. – Baki jest zdolny do pracy zarobkowej zgodnej z kwalifikacjami.

/opinia k.36 – 36 odwrót oraz opinia uzupełniająca k.65 biegłego sądowego dermatologa M. B. (1)/

U wnioskodawcy rozpoznano chorobę zawodową – alergiczne kontaktowe zapalenie skóry. **Choroba rozwinęła się w wyniku narażenia zawodowego na chrom, nikiel, kobalt i związki akrylowe.** Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry jest chorobą nieuleczalną, która przebiega z okresowymi zaostrzeniami i remisjami. Całkowita eliminacja kontaktu z substancjami alergizującymi jest mało prawdopodobna, ponieważ znajdują się one w przedmiotach codziennego użytku np. sztućcach, guzikach, garbowanych skórach etc. W związku z faktem, iż, występująca u wnioskodawcy choroba, dotyczy skóry rąk, a wykonuje on prace manualne, to stosowanie rękawiczek i maseczek nie stanowi pełnego zabezpieczenia przed substancjami alergizującymi. Stopień naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy jest znaczny i powoduje **częściową**, stałą niezdolność do wykonywania pracy w związku z chorobą zawodową. **Niezdolność powstała od czasu stwierdzenia choroby zawodowej tj. 2 lutego 2012 r.** Wnioskodawca może wykonywać inne prace zarobkowe, bez kontaktu z czynnikami alergizującymi.

/opinia k.105 – 107 oraz opinia uzupełniająca k. 125 - 126 biegłego sądowego **alergologa B. K./**

U wnioskodawcy rozpoznano alergiczne kontaktowe zapalenie skóry rąk w stanie częściowej remisji klinicznej. Na skutek choroby zawodowej wnioskodawca doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 6%. W przypadku technika dentyścycznego z udokumentowaną alergią kontaktową występującą po ekspozycji zawodowej nie można mówić o krótkotrwałych nasileniach objawów skórnych. Zmiany obecne były przewlekłe, a dodatkowo zaostrzyły się zawsze po kontakcie z alergenami obecnymi w środowisku pracy, a także w trakcie ekspozycji pozazawodowej. Lokalizacja, rodzaj zmian skórnych, a także przewlekłość procesu chorobowego powoduje, że badany jest częściowo niezdolny do pracy zarobkowej zgodnej z poziomem posiadanego wykształcenia. Dokumentacja medyczna wskazuje, że wnioskodawca był również częściowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową w okresie od marca do czerwca 2012 r.

/opinia k.58 – 60 oraz opinia uzupełniająca k.164 - 166 biegłego sądowego **dermatologa A. W. /**

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów w postaci orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS, wniosku o przyznanie renty oraz opinii lekarskich.

W toku postępowania ubezpieczony zakwestionował zarówno ustalenia lekarza orzecznika ZUS jak i komisji lekarskiej ZUS wskazujące, że występująca u wnioskodawcy częściowa niezdolność do pracy, nie pozostaje w związku z chorobą zawodową.

Celem weryfikacji stanowiska ubezpieczonej, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalistów w dziedzinie dermatologii: M. B. (2) oraz A. W. oraz alergologii B. K..

Biegli wydali opinie po przeprowadzeniu stosownych badań i analizie dostępnej dokumentacji lekarskiej ubezpieczonej. Określili schorzenia, występujące u ubezpieczonego, oraz ocenili ich znaczenie dla jego zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do kwalifikacji zawodowych. Podkreślić należy, że wszyscy specjaliści byli zgodni co do występujących u wnioskodawcy schorzeń, ale różnili się w ocenie wpływu tych schorzeń na jego zdolność do pracy w zakresie swoich specjalności.

W trakcie postępowania w kwestii związku, występującej u wnioskodawcy częściowej niezdolności w związku z chorobą zawodową, z przyczyny dermatologicznych dopuszczono dowód z opinii biegłej M. B. (2) oraz opinii biegłej A. W.. O ile biegła M. B. (1) wskazała, że występujące u wnioskodawcy schorzenia nie powodują u niego niezdolności do pracy zarobkowej zgodnej z kwalifikacjami, o tyle z opinii biegłej A. W. wynika, że w przypadku technika dentystycznego z udokumentowaną alergią kontaktową występującą po ekspozycji zawodowej nie można mówić o krótkotrwałych nasileniach objawów skórnych.

Co jednak istotne, biegły alergolog wyjaśnił, że z uwagi na fakt, iż choroba dotyczy skóry rąk, a wykonuje on prace manualne, to stosowanie rękawiczek i maseczek nie stanowi pełnego zabezpieczenia przed substancjami alergizującymi. W ocenie Sądu, opinie biegłego sądowego profesor A. W. oraz biegłego sądowego B. K. dają zatem, pełny obraz stopnia naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy, pod kątem zdolności do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Stosownie **do art. 6 ust. 1 pkt. 6** ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30 października 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 1242 z późn. zm.) ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, do ustalenia wysokości świadczenia oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych **/art. 17 ust. 1 cyt.** ustawy/.

Zgodnie z treścią **art. 57 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z treścią **art. 12 cyt.** ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a **częściowo niezdolną** do pracy jest osoba, która w **znacznym stopniu utraciła zdolność** do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1 ww. ustawy).

W definicji niezdolności do pracy, ustawodawca dał wyraz powiązaniu prawa do renty z rzeczywistą znaczną utratą zdolności do pracy zarobkowej jako takiej, a częściową niezdolność do pracy powiązał z niezdolnością do pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, przy uwzględnieniu możliwości i sprawności niezbędnych do dalszego zaangażowania w procesie pracy, zaakcentował istnienie potencjalnej przydatności do pracy. Chodzi zatem o zdolność do pracy zarobkowej nie tylko jako zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy, ale zdolność do podjęcia pracy w ogóle, z uwzględnieniem rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku, predyspozycji psychofizycznych.

Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy nie jest kryterium niezdolności do pracy w rozumieniu art.12 ww. ustawy. Brak możliwości wykonywania dotychczasowej pracy nie jest wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy (w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub gdy rokowanie co do przekwalifikowania jest pozytywne). Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy jest warunkiem koniecznym do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym jeżeli wiek, poziom wykształcenia, predyspozycje psychofizyczne dają podstawy do uznania, że jest możliwe podjęcie pracy w zawodzie albo po przekwalifikowaniu. W wyroku z dnia 8 września 2014 roku (I UK 431/14, Legalis nr 1330112) Sąd Najwyższy wskazał, iż „doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy (której definicję zawiera art.12 ust.3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiegokolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. R. legis wyodrębnienia tej przesłanki stanowi wyeliminowanie sytuacji, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niżej kwalifikowaną, do której zachowali zdolność, wobec braku środków do życia.

O częściowej niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, ale ocena czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnie z kwalifikacjami.

W rozpoznawanej sprawie nie ulegało wątpliwości, że wnioskodawca jest osobą częściowo niezdolną do pracy, a istota sporu sprowadziła się do rozstrzygnięcia czy niezdolność ta pozostaje w związku z chorobą zawodową. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że występujące u wnioskodawcy schorzenie w postaci alergicznego kontaktowego zapalenia skóry rąk jest chorobą nieuleczalną, która przebiega z okresowymi zaostrzeniami i remisjami. W związku jednak z faktem, iż schorzenie to dotyczy skóry rąk, a zawód technika dentystycznego wymaga wykonywania czynności manualnych, to stosowanie rękawiczek i maseczek, w przypadku wnioskodawcy, nie stanowi pełnego zabezpieczenia przed substancjami alergizującymi. Co więcej, w przypadku wnioskodawcy nie można stwierdzić jedynie krótkotrwałych nasileń objawów skórnych (które zawsze zaostrzały się po kontakcie z alergenami obecnymi w środowisku pracy) i tym samym jest on na stałe osobą niezdolną do wykonywania pracy w związku z chorobą zawodową. Biorąc zaś pod uwagę treść prawomocnego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 lipca 2015 r. mocą którego przyznano wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od 25 kwietnia 2012 r. do 30 kwietnia 2014 r., Sąd Okręgowy jako datę początku prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową przyjął datę 1 maja 2014 r.

Z dokonanych ustaleń wynika, że wnioskodawca ma 55 lat [urodził się (...)], z zawodu jest technikiem dentystycznym, pracował w swoim, wyuczonym zawodzie, nie wykonywał innej pracy niż pracy technika dentystycznego. Bezspornym jest fakt, że w pracy technika dentystycznego występują alergeny, na które uczulony jest wnioskodawca. Na skutek choroby, na skórze wnioskodawcy pojawiają się bąble oraz plamy na rękach (towarzyszy ból oraz świąd). Wnioskodawca jest wprawdzie stosunkowo młodym człowiekiem, i, mając na uwadze posiadane przez wnioskodawcę przygotowanie do zawodu - teoretyczne i praktyczne [doświadczenie zawodowe], mimo trudnego rynku pracy w środowisku (...), wnioskodawca mógłby podjąć próbę wykonywania pracy, dotychczas wykonywanej, jednakże Sąd uwzględnił charakter dolegliwości, stanowiących podstawę orzeczenia niezdolności wnioskodawcy do pracy - czyli alergiczne kontaktowe zapalenie skóry - rąk, a te, zdaniem Sądu, **w znacznym stopniu powodują utratę zdolności do pracy**, zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, oraz w znacznym stopniu, i wręcz uniemożliwiają zmobilizowanie się do uzyskania innych kwalifikacji i wykonywanie pracy, innej niż dotychczas.

Sąd przeanalizował sytuację wnioskodawcy w trybie **art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 cyt. Ustawy**.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał R. A.-B. prawo do **renty z tytułu częściowej niezdolności** do pracy w związku z chorobą zawodową od dnia 1 maja 2014 roku na stałe.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz R. A.-B. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego , ustalając kwotę kosztów w oparciu o treść § 21 Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. (Dz. U. z 2015 roku , poz.1800 z późn. zm.) w związku z §12 ust.2 (w brzmieniu obowiązującym do 31 lipca 2015 r.) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (obowiązującego do 31 grudnia 2015 r.) w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz.461 z późn. zm.).

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.

S.B.